

LIDERI BOSANSKIH SRBA NAPADAJU MLADICA

Author: [Gordana Katana](#)

Politicari iz RS sve su otvoreniji u kritikama upucenim na racun generala, ali neki smatraju da je to samo sredstvo za prebacivanje krivice na druge.

Lideri Republike Srpske, RS, pokusavaju da iskoriste mogucu predaju ili hapsenje generala Ratka Mladica i oslobode vodecu stranku odgovornosti za ratne zlocine, tvrde lokalni analiticari.

U nekoliko poslednjih nedelja u javnosti je zabelezen niz napada na odbeglog generala od strane njegovih bivsih saveznika u redovima vladajuce Srpske demokratske stranke, SDS.

Strucnjaci za Mladica tvrde da je vlada bosanskih Srba promenila svoj stav prema generalu i njegovom daljem ostajanju na slobodi najvise zbog pritiska iz Srbije.

Oni, takodje, smatraju da pravi cilj vlasti RS nije da Mladic dospe iza resetaka, vec da se sopstvena stranka oslobodi krivice za zlocine pocinjene u ratu 1992-1995.

Mladic je u bekstvu jos od zavrsetka rata, a Medjunarodni tribunal za ratne zlocine u Hagu optuzio ga je za genocid zbog dogadjaja u Srebrenici u julu 1995, kada su njegove snage pogubile oko 8.000 bosnjackih muskaraca i decaka. Uprkos do sada pronadjenim dokazima o Mladicevoj ulozi u ratu, bivsi general je i dalje visoko cenjen u srpskom entitetu u Bosni i Hercegovini.

Ispitivanje koje je sprovedeno ovog aprila, gotovo deset godina posle podizanja optuznice, pokazalo je da ga 60 procenata ispitanika u RS smatra za heroja. "Ovaj postotak je samo neznatno opao posle prikazivanja snimka Skorpion koji ubijaju civile iz Srebrenice", izjavio je za BCR Srdjan Puhalo, direktor agencije Partner koja je sprovedla ovo istrazivanje. Puhalo misli na video snimak koji je objavio Haski tribunal, a na kojem se vide pripadnici elitne srpske paravojne formacije kako hladnokrvno ubijaju sest Bosnjaka 1995. godine.

Ali, dok su promene u stavu javnosti tek neznatne, politicko vodjstvo RS je pokazalo mnogo vise fleksibilnosti.

Posle decenije cutanja o zlocinima pocinjenim pod Mladicevom komandom, nedavno su promenili svoj stav. U saopstenju od proslog meseca, potpredsednik vlade i ministar unustrasnjih poslova RS, Tomislav Kovac, izneo je tvrdnju da je vojnu operaciju u Srebrenici Mladic izveo na svoju ruku i bez prethodnog odobrenja Vlade RS. "Sukobio sam se sa Ratkom Mladicem jos 1992. godine, jer sam shvatio da ne zeli da saradjuje i da ne postuje pravila o borbenom angazovanju koja se ticu civila i njihovog tretmana u ratu", izjavio je Kovac. Ubrzo potom, general RS, Manojlo Milovanovic, bivsi ministar odbrane, prekinuo je cetvorogodisnje cutanje da bi izneo kritike na racun svog bivseg komandanta.

Milovanovic je napao Mladica zbog toga sto se "nije predao sudu u Hagu jos pre deset godina i tako zastitio sve one koji su bili oko njega. Verujem da je 17 visokih oficira i generala zavrсило u Hagu samo zato sto Mladic nije tamo otisao."

Branko Todorovic, direktor Helsinskog komiteta za ljudska prava RS, izjavio je da takvi komentari treba da proizvedu utisak da je "najveca zrtva Mladica upravo Srpska demokratska stranka".

Todorovic je opisao Kovacevu izjavu kao "patetican pokusaj (sefova SDS) da se distanciraju od politike koju je kreirala njihova stranka, a koja je u Mladicu imala jednog od najistaknutijih izvršilaca".

Zatim je dodao: "Pitam se zasto Kovac nije ranije progovorio – ako ne 1993, onda bar 1996 – nego je radije cutao do danas. Objasnjenje je to da je Mladic, kao i svaki drugi ratni komandant, bio deo zlocinacke mreze koja je stvorena unutar politickih krugova SDS."

Todorovic, takodje, tvrdi da su nedavne izjave partijskih lidera SDS-a bile sinhronizovane u cilju prenosjenja sto veceg dela krivice na Mladica.

"Koristeci ljude kao sto su Kovac i Milovanovic oni sire pricu o psiholoski nestabilnom generalu koji je navodno bio u sukobu sa SDS", kaze on.

Aleksandar Sekulovic, analiticar iz Banja Luke, slaze se sa takvim stavom. "Razliciti ljudi govore o Mladicu iz razlicitih interesa, ali cini se da imaju isti cilj – da se distanciraju od Mladicevih ratnih akcija i operu ruke od svega ruznog sto se u ratu dogodilo."

Miodrag Zivanovic, profesor na Filozofskom fakultetu u Banja Luci, izjavio je za BCR da "anti-mladicevska kampanja" nije izraz iskrene zelje da se uhapsi general ili bilo ko od ostalih pocinilaca zlocina.

"Ova guzva oko Mladica je samo jeftina predstava koju organizuju vladajuce elite kojima je jedina briga kako da ostanu na pozicijama moci", kaze Zivanovic.

Bilo da je ovaj retoricki obrt iskren ili ne, politicka elita RS ce naici na ozbiljne teskoce u pokusajima da i misljenje javnosti o odbeglom generalu usmeri u slicnom pravcu.

Anketa koju je BCR sproveo na ulicama Banja Luke pokazala je da je podrška za Mladica i dalje jednako snazna.

Vojislav, kapetan vojske RS, izjavio je da je Mladic samo izvrsavao naredjenja. "Ja znam kako mi vojnici postupamo", kaze on. "Mladic je sve radio na osnovu naredjenja koja je izdavao (predsednik RS) Radovan Karadzic."

Radojka Markovic, drzavna sluzbenica ciji je brat ubijen dok je sluzio u vojsci RS, izjavila je da je Mladic poslednja osoba koja treba da ide u Hag.

"Da nije bilo njega, Srbi ne bi opstali u ovim krajevima", smatra ona.

Milos, student geografije, slaze se sa njom. "Mladic je pokazao Muslimanima da ne mogu da rade u Bosni sve sto im padne na pamet", izjavio je. "Da se on pitao, mi bismo sada bili deo Srbije. On nas nikada ne bi izdao poput drugih politicara."

Nezavisno od toga da li ce Mladic biti uhapsen, malo je verovatno da ce se ovakvi stavovi promeniti, bar dok SDS ostaje dominantna politicka sila.

"Dokle god ova stranka ima podršku biraca, bicemo tu gde se sada nalazimo", kaže Todorović.

Gordana Katana je redovni saradnik BCR iz Banja Luke.

Location: Serbia
Bosnia and
Herzegovina

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/lideri-bosanskih-srba-napadaju-mladica>